

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2021. május 28., péntek

Tartalomjegyzék

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás az egyes beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokkal összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 83/2021. (II. 23.) Korm. rendelet módosításáról szóló 261/2021. (V. 20.) Korm. rendelethez	752
Végző előterjesztői indokolás a Dél-budai Centrumkórház létesítésével összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé és a beruházás kiemelten közérdekűvé nyilvánításáról szóló 262/2021. (V. 20.) Korm. rendelethez	753
Végző előterjesztői indokolás a történelmi emlékhelyekről szóló 303/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról szóló 263/2021. (V. 20.) Korm. rendelethez	754

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

az egyes beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokkal összefüggő kormányrendeletek módosításáról szóló 83/2021. (II. 23.) Korm. rendelet módosításáról szóló 261/2021. (V. 20.) Korm. rendelethez

A jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. §-a, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján kerül közzétételre.

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Ngtv.) lehetőséget ad arra, hogy a Kormány egyes – az Ngtv. 1. § (1) bekezdés b) és d) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő, központi költségvetési támogatásból, egyedi kormánydöntéssel megítélt támogatásból megvalósítandó – beruházásokkal összefüggő hatósági engedélyezési eljárásokat kormányrendelettel kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánítson. Az Ngtv. 11. § (1) bekezdése alapján kormányrendelet kiemelten közérdekű beruházássá nyilváníthat közfeladat ellátásával összefüggő, kiemelten fontos közérdekű cél megvalósítására irányuló beruházást. Kiemelten fontos közérdekű cél lehet különösen az oktatási és a kulturális cél megvalósítására irányuló beruházás.

A Budapest IX. kerület, belterület 38257/5 helyrajzi szám alatti ingatlanon, továbbá a telekalakítási eljárásban hozott döntés véglegessé válását követően kialakított ingatlanon a Bolgár Oktatási és Kulturális Központ megépítése (a továbbiakban: Beruházás) oktatási és kulturális célok megvalósítását segíti elő. A Beruházással megvalósuló új központban (ingatlanban) helyet kapnak a Bolgár Országos Önkormányzat fenntartásában lévő köznevelési és kulturális intézmények: a Bolgár Nemzetiségi Óvoda, a Bolgár Nemzetiségi Nyelvoktató Iskola, a Bolgár Kulturális, Dokumentációs és Információs Központ, a Bolgár Kutatóintézet, a Malko Teatro Bolgár Nemzetiségi Színház, a Bolgár Galéria, az Önkormányzat Hivatala, valamint a Jantra Néptánc Egyesület és a bolgár közösség egyéb meghatározó civil szervezetei.

A fenti közpolitikai cél eléréséhez, az egyedi szabályozás révén lehetőség van gyorsabb és egyszerűbb közigazgatási eljárások lefolytatására, amely – tekintettel az építőipari árszint ugrásszerű és dinamikus emelkedésére – a Beruházás megvalósításának gazdaságosságát növeli, és megfelel a közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvének.

Jelenleg a Bolgár Országos Önkormányzat fenntartásában lévő köznevelési és kulturális intézmények a feladatellátás szempontjából nem megfelelő helyen történő ideiglenes elhelyezése rendkívüli módon megnehezíti az intézmények működését, továbbá, tekintettel a Beruházás megvalósításához szükséges forrás elszámolásának céldátumára, a Kormány – az Ngtv. 1. § (1) bekezdés b) pontja, valamint 11. § (1) bekezdés b) pontja alapján – döntött a Beruházással összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségűvé és a Beruházás kiemelten közérdekű beruházássá nyilvánításáról.

**Végső előterjesztői indokolás
a Dél-budai Centrumkórház létesítésével összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé és a beruházás kiemelten közérdekűvé nyilvánításáról szóló 262/2021. (V. 20.) Korm. rendelethez**

A jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. §-a, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján kerül közzétételre.

A kiemelten közérdekű beruházás részeként megvalósuló Dél-budai Centrumkórház Budapest nyugati részének és a főváros nyugati agglomerációjának komplex egészségügyi ellátását hivatott szolgálni. Létrejöttével, a régiós társkórházakkal és szakrendelő-intézetekkel együttműködésben, olyan rendszer valósul meg, amelyben a térség mintegy 1 200 000 főnyi lakosa számára a lakóhelyükhöz közel elérhető lesz az egészségügyi szakellátás III. progresszivitási csúcsszintje, valamint a folyamatos, kiemelt ügyelet.

A kiemelten közérdekű beruházássá nyilvánítás törvényi előfeltételek adottak. A kormányrendelet célja, hogy a tárgyi beruházás a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 1. § (1) bekezdés e) pontja és 11. § (1) bekezdés b) pontja rendelkezéseinek megfelelően kiemelten közérdekű beruházási státuszt nyerjen el, és ennek megfelelően a törvény 11/B. §-a szerinti követelményeket a Kormány a beruházás tekintetében megállapítsa.

A kormányrendelet az építési tevékenységhez szükséges közterület használatát a feltétlenül szükséges területre és időtartamra korlátozta. A rendelet a beruházás tekintetében megállapítja a sajátos beépítési szabályokat és egyedi építési követelményeket.

A beruházás területe a területrendezési szabályok szerinti erdő övezetét is érinti, azonban a beruházás és a jelen kormányrendelet a környezeti védelmi szintet nem változtatja meg hátrányosan.

A beruházás kapcsán lefolytatásra kerülő szakhatósági eljárások esetében rendezni kell az eljárási jogosultság kérdését. A tűzvédelmi szakhatósági eljárásokat az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet szabályozza. A jogbiztonság megteremtése érdekében az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet módosítása is indokolt, annak érdekében, hogy a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósága jogosulttá váljon az eljárásokkal összefüggő tűzvédelmi szakhatósági eljárások lefolytatására is.

Egyben hatályát veszti az Egészséges Budapest Program megvalósításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról szóló 98/2017. (IV. 27.) Korm. rendelet 2. mellékletében foglalt táblázat 27. sora, mivel a Dél-budai Centrumkórházra vonatkozó sajátos beépítési szabályok külön, a jelen rendeletben kerülnek megállapításra.

**Végső előterjesztői indokolás
a történelmi emlékhelyekről szóló 303/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet módosításáról szóló
263/2021. (V. 20.) Korm. rendelethez**

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

1. A rendelet az alábbi emlékhelyekkel egészül ki:

Budapest – Insula Lutherana – Evangélikus templom, gimnázium és múzeum

A Deák téri evangélikus templom Budapest legrégebbi és legismertebb evangélikus temploma. A csatlakozó épületekkel együtt alkotott tömbben sok más evangélikus intézmény is működik (evangélikus gimnázium, lelkesi hivatal, lelkeszlakások, könyvesbolt, múzeum, óvoda), ezért a területet gyakran Insula Lutherana-nak („evangélikus sziget”-nek) nevezik.

A templom homlokzatát négy dór falpillér díszíti, fölöttük triglifdíszes és metopés főpárkány tart sima, háromszögű oromzatot. Az épületet hatalmas, domború, bádoggal burkolt tetőszerkezet fedi. A templombelső egyterű, téglalap alaprajzú csarnok, kettős karzattal. Az oltár Pollack Mihály műve, amelyet Raffaello Krisztus színeváltozása c. alkotásának művészi átköltése díszít Lochbichler Ferencről. A szószéket és a vörösmárvány keresztelőmedencét Dunaiszky Lőrinc készítette.

A templom Pollack Mihály tervei alapján épült 1799–1808-ban, eredetileg kis homlokzati toronnyal. 1809 júliusától 1811 tavaszáig katonai ruharaktár volt. 1811-ben szentelték fel. Kettős karzata 1820-ban készült. Az 1838. márciusi pesti árvíz alkalmával sokaknak szolgált menedékkül. 1849-ben a Hentzi-féle ágyúzáskor megrongálódott. Mai, dór falpillérekkel tagolt, timpanonnal lezárt, nemes vonalú főhomlokzatát 1856-ban Hild József építette. 1867-től Benkó Károly irányította a templommal kapcsolatos építkezési munkálatokat. A klasszicista tornyocskát 1875-ben statikai okból el kellett távolítani, s ugyanekkor a templom dongamennyezetét megtört síkú kazettamennyezetre cserélték. A második világháborúban és az M2-es metróvonal építésekor is károkat szenvedett. A torony és harang nélküli templom az ezredfordulón egy kis (számítógéppel vezérelt) harangsort kapott, ami naponta többször harangjátékot szólaltat meg. A legutóbbi külső felújításra 2003-ban került sor.

A homlokzaton levő márványtábla szerint Kossuth Lajos itt kereszteltette meg fiait, Ferencet és Lajos Tivadart. Az udvar felőli falon két bronz dombormű Luther Márton 500. és Johann Sebastian Bach 300. születési évfordulójára emlékeztet. A templom számos jelentős esemény színhelye volt. Többek között a Bányai és a Déli evangélikus egyházkerület több püspökét és egyházkerületi felügyelőjét is itt iktatták be hivatalába. A Déli evangélikus egyházkerület püspöke egyszermind a Deák téri gyülekezet lelkesze is. Az evangélikusok az ország templomának tekintik, a Magyarországi Evangélikus Egyház sok központi eseménye is itt zajlik le. Itt rendezik 1985 óta a Deák téri Orgonazenés Áhítat c. sorozatot, és 1990 óta minden év júniusában a Budapesti Bach-hetet. E templom lelkesze volt többek között Ján Kollár, Székács József, Raffay Sándor és Keken András is, valamint püspökként Ordass Lajos.

A szomszédos paplakot ugyancsak Pollack Mihály tervezte (1811, 1822), és Hild József alakította mai formájára (1854). Az ennek voltaképpen folytatását jelentő és a paplakkal lényegében azonos homlokzati tagolású kétemeletes iskola 3–10 ablaktengelyes északi homlokzatát földszint fölött övpárkány, az első és a második emeleten könyöklőpárkány tagolja, és részben két tojással díszített két részes főpárkány zárja le. A háromtengelyes templomoldali összekötő szárny kissé magasabb, és kialakítása is díszesebb. Az összekötő szárny sima falú földszintjén szegmensíves záródású, nagy falnyílásokat képeztek ki, amelyek közül a bal oldali a kapu, a másik kettő befalazott felületébe állótéglány alakú ajtót, illetve ablakot illesztettek. A 10 tengelyes szárny falsávós földszintjén állótéglány alakú ablakok, illetve ajtók kaptak helyet. Az emeleteken mindenütt állótéglány alakú falnyílások helyezkednek el. Az összekötő szárny első emeletén tagozatos, hangsúlyos keretezésű, aedikulás köténytükrökkel ellátott ablakok láthatók, amelyek közül a szélsők felett konzolpárookra ültetett egyenes szemöldökpárkányok, a középső felett széles vakolt keretsávra fektetett két részes egyenes szemöldökpárkány készült. A többi első emeleti ablak felett egyszerű egyenes szemöldökpárkányokat alakítottak ki. A második emeleten egyszerű tagozatos keretezésű ablakok kaptak helyet.

Az együtttest délről záró gimnázium monumentális, háromemeletes szárnyát 1863–1864 között építtette fel a konvent Gerster Károly és Frey Lajos terve szerint. A romantikus stílusú épületszárnyat Wagner János építőipari cége építtette fel. A bővítésnek köszönhetően az iskola dísztermében már bálakat, egyházi közgyűléseket és hangversenyeket is rendeztek. Többek között a gázvilágításnak köszönhetően is, az épület a kor legmodernebb iskolája lett. Ekkor készült el az épület díszterme is, amelyek oldalait falfestmények (Illésházy István és Bocskai István egészalakos portréja) díszítik.

Kiskőrös, Petőfi Emlékmúzeum és Szülőház

Petőfi Sándor szülőháza 1958-ban, az első műemlékké nyilvánítási hullámmal lett védett épület, részben népi építészeti értékei, részben jeles költőnk személyéhez való kötődése okán. Maga a ház ún. fésűs beépítésben álló, rövidebb oldalával az utca felé forduló, téglalap alaprajzú, földszintes, deszkaoromzatos, nyeregvetős, náddal fedett, jellegzetes kiskunsági háztípust képviselő népi porta. 1790 körül épült.

Déli nyugati, vagyis az utca felé tekintő voltaképpen főhomlokzatán két ablak nyílik. A két, zsalugáterrel ellátott ablak között látható a költő itteni születésére emlékeztető emléktábla. Délkeleti, udvari homlokzaton faragott fakonzolok által alátámasztott eresz húzódik végig. Az oldalhomlokzat 1-1-3 tengelyes, amelyben a második tengely ajtó, a többi ablak. Az északkeleti, hátsó homlokzat deszkaoromzatában padlásajtó figyelhető meg deszkalépcsővel, alatta ablakkal. A nyeregvető náddal fedett.

A ház belül egytraktusos elrendezésű, négy helyiséggel. Ezek sorrendben az alábbiak: szoba, szabadkéményes konyha pitvarral és még két szoba. Az utca felőli 1. szoba szinte változatlanul maradt fenn az idők folyamán, ma is a Petőfi (Petrovics) család egykori bútorai láthatóak benne, konyha felé eső sarkában pedig kemence helyezkedik el. A konyhai részben korabeli főzőedények találhatóak. Mennyezete gerendás, járósíntje hajópadló. A 2. helyiség a bejárati előteret és az attól boltívvél elválasztott szabadkéményes szobát foglalja magában. Padozata földpadlós, lefedése famennyezet, mestergerenda nélkül. A 3. és 4. helyiségek hajópadlóval burkolt szobák, gerendás famennyezettel, de a 4. helyiségben a gerendák közötti részek vakoltak és fehérre meszelték.

A házban jelenleg múzeum működik, amely 1880 óta látogatható. A szülőház mellett álló kétszintes emlékmúzeumban Petőfi életútját bemutató állandó kiállítást és évente több rangos tárlatot láthatnak az ide érkezők. A két épület közötti sétálóudvar különlegessége az aradi vértanúk emlékfala, valamint az Európában egyedülálló Műfordítói Szoborpark, amely a Petőfi műveit fordítók portréinak ad helyet. A park évről évre gazdagodik, hiszen több, mint ötven nyelven olvasható Petőfi életművének sok eleme. Így már tizennégy műfordító mellszobra található itt.

Monok, Kossuth Emlékmúzeum

A község közepén, a hajdani Nagy-kút-parton áll Kossuth Lajos szülőháza. A falu legismertebb épületét Andrassy István gróf építtette 1780–1782 között. A három szárnyból álló, főszárnyával az utcavonalon álló, középrizalitos, magasföldszintes, copf stílusú uradalmi tisztalak a régi udvarházak mintájára készült. A kontyolt nyeregvetős főépület ma is csaknem teljesen eredeti formájában áll.

Az épületet a XIX. században udvari szárnyépületekkel U alakúra bővítették. A ház ma látható formáját az 1994-ben befejeződött felújítási munkálatok során nyerte el. A megújult épület az eredeti elemeket is megőrizte. Hajdani zsindeletetőzetét ugyan felváltotta a cserép, de a boltíves, párkánydíszes hat szoba nyolcvan centiméter vastag falaiban az ajtó- és a szalagdíszes vasrácsosztó ablaknyílások ma is a régiek. Eredeti formájában hagyták meg az épület belső kiképzését, sőt, az eredeti falfelület egy festett részlete is látható. A házat szobánként kandallóval fűtötték, a füstjáratok a tetőzet közepén magasodó talpas kéménybe torkolltak. A tisztalak délkeleti részében egy utcai és egy udvari helyiség volt a kancellária, a másik két utcai és két udvari szoba pedig a szolgálati lakás. A Kossuth család 1799 őszétől 1803 tavaszáig lakott benne. Az épület északi vége felé eső ablakos szobában született 1802. szeptember 19-én Kossuth Lajos. Maga a szoba boltozatával, nagy fakockás, ódon padozatával azokat az időket idézi.

Amikor 1870-ben megszűnt az uradalmi ügyészség, helyébe az uradalmi erdőgondnokság költözött. Akkor a ház négy szobájába díszes cserépkályhákat állítottak. A régi tüzelőberendezések közül az utcai középső szobában egy kandallót meghagytak. Az uradalmi erdőgondnokság 1945-ig használta az épületet, azután az állami erdőgazdaság költözött a házba. 1949-ben négy helyiségben Kossuth Emlékmúzeumot rendeztek be, ma az egész épületben

a múzeum működik. A Kossuth-ház főépületének homlokzati tengelyében helyezték el híres szülöttjének emléktábláját 1911. május 27-én. A bronz mellombormű alkotója Gárdos Aladár. Az első emlékkiállítás feliratos tábláján ezt olvashattuk: „A szabadságharc centenáriuma és Kossuth Lajos halálának 55. évfordulója alkalmából a szabadságharc vezérének szülőházát a vallás- és közoktatásügyi minisztérium múzeumává rendezte be.” Az Emlékház épületében három állandó kiállítás látható:

- Édes szülötte földem, Zemplén;
- Védett növények Monokon – fényképek, leírások;
- Biblia és Kegytárgy, Kossuth emlékek, Néprajzi értékeink Monokon.

Az itt bemutatott tárgyakat a megszünt Parlamenti Múzeum relikviáiból, a Hadtörténeti Múzeum, a Magyar Nemzeti Múzeum és a ceglédi Kossuth Múzeum gyűjteményéből hozták.

Órtilos, Zrínyi-Újvár romjai, egykori területe

Zrínyi-Újvárat Zrínyi Miklós (1620–1664) hadvezér, költő és politikus, a XVII. század kiemelkedő személyisége, a magyar nyelvű hadtudomány megalapozója építtette 1661-től, elsősorban a környék és a Muraköz védelmére.

Annak ellenére, hogy az erősség csak néhány évig állt, európai szintű történelmi szerepe vitathatatlan. Az 1664-ben végrehajtott páratlan katonai vállalkozás innen indult, és ide tért vissza. A téli hadjárat sikerét, számos török végvár elfoglalását, az északi hadihíd elpusztítását egész Európa ujjongva ünnepelte.

A várat 1664-ben érte el balsorsa, az ostromló török sereg június 30-án elfoglalta. A felgyújtott és lerombolt erősség helyének ismerete lassan elenyészett. A helyet azonosítani csak a hadirégészet legkorszerűbb módszereinek és eszközeinek alkalmazásával sikerült a XXI. század elején. Ma már senki nem vitatja Zrínyi-Újvár helyét, amely – több emléktábla és emlékmű elhelyezését követően – a hétköznapi életben már emlékhelyként funkcionál. A helyi közösségek is egyre aktívabban szerveznek emlékünnepeket, rendezvényeket a helyszínen.

Romhány – csatamező

A Nógrád megyei Romhány község melletti emlékhely a Rákóczi szabadságharc egyik legfontosabb ütközetének helyszíne, az említett település emellett a Rákóczi-kultusz továbbélésének jelentős szereplője.

A II. Rákóczi Ferenc által vezetett 1703 és 1711 között zajló Habsburg-ellenes háború a XVIII. századi magyar történelem legfontosabb szabadságmozgalmaként jellemezhető. A Rákóczi szabadságharc hadtörténetére jellemző, hogy a felek kevés nyílt ütközetet vívtak, és még kevesebb összecsapás helyszíne maradt meg országhatárainkon belül, ráadásul ezek szinte kizárólag császári győzelemmel zárultak. Az 1710. január 29-én megvívott romhányi csata során először a kurucok, majd a labancok értek el sikereket. Az eredményt mindkét fél győzelemnek tekintette, annak ellenére, hogy a nagy veszteségekkel járó ütközet jelentősen visszavetette a szabadságharc további hadmozdulatait. II. Rákóczi Ferenc az emlékirataiban nagy jelentőséget tulajdonít az eseménynek mint az utolsó próbálkozásának arra, hogy magához ragadja a hadászati kezdeményezést. Növeli az ütközet történelmi értékét az is, hogy a csata kiemelkedő példája az évezredes lengyel–magyar barátságának, a kurucok oldalán nagy számban harcoló lengyel zsoldos révén. Ugyancsak fontos megemlíteni, hogy a szóban forgó összecsapás az egyetlen olyan példa hadtörténelmünkben, ahol svédok szervezett katonai egységgel harcoltak magyar oldalon, magyar földön.

A csatamező szélén turul szoborral és háromnyelvű (magyar, lengyel, svéd) tájékoztató táblával ellátott emlékművet avattak 1932-ben, amely – gondozott előparkjával együtt – azóta is a község egyik fő turisztikai látványossága és reprezentációs helyszíne. A község és az emlékmű minden évben a megemlékezések kiemelt platformja, a Rákóczi szabadságharc jelentős emlékhelye. 2010-ben, a csata háromszázéves évfordulóján az érintett országok nagykövetei is lerótták tiszteletüket az elesettek előtt. A község, a lakosságra kiterjedően a Rákóczi-kultusz aktív ápolója: a romhányiak a fejedelem emlékére működtetnek többek között országos hírű férfi dalárdát, rendszeres kulturális- és sportrendezvényeket, versenyeket, iskolai történelemvetélkedőket tartanak. Természetesen a főbb közterek és középületek szintén a szabadságharc vezetőjének nevét viselik, és a településen aktív a Rákóczi Szövetség helyi szervezete is.

Váci rabtemető

A váci börtön halottainak elhantolására a XX. század közepén fenntartott terület, amit ma emlékparkként használnak, a diktatúrák – sokszor névtelenül eltemetett – áldozatainak emlékét ápolja.

A Váci Fegyház és Börtön 1855-ben kezdte meg működését, alapításától hatással volt a város történelmére és életére. Az 1950-es években a haláleset bekövetkeztekor az intézmény gondoskodott a fogvatartottak temetéséről. A Váci Börtönben hóhér általi kivégzés nem történt, a betegségben meghaltakat a Váci Rabtemetőben temették el, melyet egy korábban már használt polgári temető területén tartottak fenn (hrs. 1769). A titkolt temetőbe többek között politikai foglyokat hantoltak el, akik gyanús körülmények között hunytak el a váci börtönben, és az alapvető végtisztességben sem részesítették őket, hozzátartozóikat nem értesítették. A területen 1999-ben istentisztelet keretében keresztet állítottak az ott elhunytak emlékére, 2000-ben pedig lezajlott a terület kegyeleti-régészeti feltárása. A részleges feltárás során felnyitott sírok közül 41 volt 20. századnak vélelmezhető. A szakmai csoport a sírok helyét térképen rögzítette, a feltárt csontmaradványokat jegyzőkönyvezte, a feltárásról fotó- és videófelvételek készültek. A maradványok vizsgálatával sikerült azonosítani dr. Hóman Bálint egykori vallás- és közoktatásügyi minisztert, Gáspár Gusztáv római katolikus papot, illetve Friedrich István volt miniszterelnököt, akit az azonosítatlan személyekkel együtt visszatemettek a rabtemető területén, és akinek nyughelyén 2017-ben a Nemzeti Örökség Intézete emlékkeresztet helyezett el.

A Váci Rabtemető napjainkban emlékparkként létezik, ahol a város évenként megemlékezést szervez a politikai okokból bebörtönzöttek, kivégzettek emlékére. A park 2001. november 1-jei felavatása óta egy emlékkövet is magába foglal, amely megjeleníti az 1945–1959 között eltemetettek névsorát, valamint a feltárás sírfolttérképét. A 118 nevet tartalmazó névsor a rabtemetőben elhantoltakon túl feltünteteti azokat is, akiket a jelzett korszakban politikai elítéltként ért a halál, és temettek el Vácott.

A Váci Rabtemető az időszak gyászparkja ugyanúgy, mint a budapesti Új Köztemető díszparkja: az említett időszakban a város 298-as és 301-es parcellájaként működött. A váciak számára ez az emlékezés és a múltból való okulás helyszíne.

2. A fenti 6 új helyszín mellett 2 helyszín kerül törlésre, Győr, a vár megmaradt részei, valamint Máriapócs Nemzeti Kegyhely. E helyszíneket a nemzeti emlékhelyek közé emelte az Országgyűlés, a történelmi emlékhelyek listájáról azonban eddig még nem kerültek törlésre. Így a helyszínek jelenleg egyszerre nemzeti és történelmi emlékhelyek, indokolatlanul. A nemzeti emlékhely cím ugyanis magasabb rangú minősítés a történelmi emlékhely címnél az emlékhelyi besorolások között, ezért közülük csak az egyiket birtokolhatná egy adott helyszín.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokozlony.hu> honlapon érhető el.